

Åpenhetsloven rapport NSF 2023

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- Hallingstad, Rune (01.02.1971), signert 24.06.2024 med Signicat Sign BANKID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Norsk Sykepleieforbund

Åpenhetsloven

Redegjørelse av aktsomhetsvurderingen 2023, om Grunnleggende Menneskerettigheter og Anstendige Arbeidsforhold

1. Innledning

Åpenhetsloven trådte i kraft den 1. juli 2022. Vi i Norsk Sykepleieforbund, org.nr. 960893506 (heretter kalt "**NSF**") har siden da arbeidet med å implementere denne nye lovgivningen i vår praksis, slik at alle aspekter av virksomheten vår ivaretar respekten for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Denne rapporten beskriver hvordan NSF er organisert, den aktsomhetsvurdering-vurderingen vi har utført internt i organisasjonen og for våre leverandører/forretningspartnere og hvordan vi har sikret og vil fortsette å sikre at grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold blir respektert i alle trinn av vår virksomhet.

Rapporten er utarbeidet basert på arbeidet gjort av vår ledelsesgruppe og informasjon samlet inn fra vår verdikjede, som instruert av styret i NSF.

En sentral del av Åpenhetsloven er retten for hvem som helst til å be om informasjon om hvordan vi håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. For å sikre en klar kommunikasjonskanal har vi opprettet en egen e-postadresse som vil besvare eventuelle spørsmål relatert til loven, på [\[apenhetsloven@nsf.no\]](mailto:apenhetsloven@nsf.no).

Henvendelser vil bli besvart innen tre uker. Ved omfattende forespørsler kan vi måtte be om en forlenget frist.

Du vil også finne relevant informasjon i denne rapporten.

2. Åpenhetsloven

Åpenhetsloven krever at større foretak overvåker og kontrollerer den påvirkningen de har på samfunnsforhold, grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester.

Vurderingen som utføres av disse større foretakene må gjøres i samsvar med OECD-retningslinjene for flernasjonale selskap. Selv om OECD-retningslinjene dekker et bredt spekter av bærekraftige forretningsmetoder, begrenser Åpenhetsloven seg til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Metodikken som følger av OECD-retningslinjene er fortsatt gjeldende, og NSF har brukt disse når vi har gjennomført den nødvendige undersøkelsen av vår leverandørkjede og forretningspartnere.

Loven har som overordnet mål å sikre at bedrifter vurderer risikoen for brudd på, eller faktiske brudd på, grunnleggende menneskerettigheter eller mangel på anstendige

arbeidsforhold internt i sitt eget selskap, samt for deres leverandørkjede og forretningspartnere.

Siden NSF oppfyller kravene til å bli betraktet som et større foretak, startet vi arbeidet med Åpenhetsloven høsten 2022.

Kort sagt har Åpenhetsloven krevd at NSF:

- Gjennomfører en aktsomhetsvurdering i samsvar med OECDs retningslinjer for et ansvarlig næringsliv.
- Gir offentligheten innsyn i den gjennomførte aktsomhetsvurderingen.
- Offentliggjør informasjon til alle som ber om det, innenfor lovens rammer.

Plikten til å utføre undersøkelsen av leverandørkjeden er kontinuerlig, og vi vil oppdatere denne rapporten innen 30. juni hvert år, eller ved større oppdateringer av vår virksomhet.

3. NSF's struktur, styring og eierskap

3.1 Selskapsstruktur og sammensetning

NSF ble stiftet i 1912.

NSF jobber samfunnspolitisk, fagpolitisk og interessepolitisk, og er det nest største forbundet i Unio. Unio er en hovedorganisasjon for universitets- og høyskoleutdannede, med medlemmer fra 13 ulike forbund.

Å verne om sykepleieres interesser er en viktig oppgave for NSF. Gjennom arbeidet bidrar NSF til styrking av sykepleiers rettigheter og anerkjennelse i arbeidslivet. NSF ønsker å være et viktig talerør og en forkjemper for et mer likestilt og rettferdig arbeidsliv.

- Samfunnspolitisk skal NSF påvirke samfunnsforhold til beste for befolkningens helse.
- Fagpolitisk skal NSF utvikle sykepleietjenesten og -faget i samsvar med befolkningens behov.
- Interessepolitisk skal NSF ivareta sykepleiernes organisatoriske, faglige og kompetanseutvikling og ivareta sykepleiernes lønns- og arbeidsvilkår.

Øverste organ til NSF er Forbundsstyret og forbundsleder. For øvrig er NSF delt inn i avdelinger ved hovedkontoret i Oslo, som blant annet er Fag- og helsepolitisk avdeling, forhandlingsavdeling, Generalsekretærens stab, it-avdeling, kommunikasjonsavdeling, medlemstjenester og dokumentforvaltning, sentralt fagforum og økonomiavdelingen. Videre er det fylkeskontorer.

4. Presentasjon av verdikjeden og forretningsaktiviteter

NSF har innenfor sitt formål mange forretningsaktiviteter, både nasjonalt og lokalt.

Gjennom NSF's vekst har de inngått en rekke samarbeid med underleverandører, som sikrer at de kan levere best mulige produkter til sine medlemmer. Våre største leverandører leverer tjenester innenfor blant annet hotellbransjen til kurs og seminarer mv.

5. Etikk

NSF er en synlig og viktig samfunnsaktør med mange medlemmer. Samhandlingen med kommersielle aktører skal skje i tråd med NSF's verdigrunnlag. NSF er avhengig av å opprettholde et godt omdømme. Derfor stilles det en del krav når de samhandler med kommersielle aktører enten det gjelder annonsering i blad eller digitalt, samarbeid om kurs og konferanser, stands og tilstedeværelse fra kommersielle aktører på arrangement eller direkte markedsføring via nyhetsbrev o.l.

NSF har egne retningslinjer av 30.8.2017 som stiller krav til samarbeid med kommersielle aktører.

NSF har også retningslinjer for innkjøp av 31.01.2023. I retningslinjene fremkommer det at NSF gjennom innkjøp og tjenester skal sørge for at blant annet NSF's etiske retningslinjer blir ivaretatt. De etiske retningslinjene er av 15.09.2015. De ble revidert 16.03.2023 for å ivareta åpenhetsloven. Der er både respekt for menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter omtalt som sentrale punkter.

Det står i de etiske retningslinjene at:

NSF skal ha en arbeidstakerpolitikk og en tariffavtale som utvikles i nært samarbeid med de tillitsvalgte og ivaretar ansattes rettigheter på en god måte. NSF's arbeidsgiverpolitikk skal sikre at vi jobber for et inkluderende arbeidsliv og at vi jobber kontinuerlig med å utvikle våre etiske retningslinjer.

Vi skal så langt det er mulig velge samarbeidspartnere som har tariffavtale eller som et minimum ivaretar grunnleggende rettigheter for ansatte og herunder minstelønnsbestemmelser i det landet vedkommende operer.

Ved innkjøp av varer skal vi sikre at varene ikke er produsert under forhold som: Tvangsarbeid, barnearbeid, helseødeleggende arbeidsplasser, grov diskriminering og lønn under fattigdomsgrensen. Vi skal alltid be om dokumentasjon fra arbeidsgiver på dette. Det skal også vektlegges at samarbeidspartneren har retningslinjer og rutiner som sikrer overholdelse av ILOs kjernekonvensjoner, herunder organisasjonsfrihet og rett til kollektive forhandlinger.

Videre står det at:

NSF støtter de internasjonale menneskerettighetene slik de er nedfelt i FNs deklarasjon med tilhørende konvensjoner. Ansatte og organisasjonsvalgte i NSF skal vise respekt for enkeltmennesket og arbeide aktivt for et godt arbeidsmiljø preget av likeverd og mangfold.

Diskriminering aksepteres ikke. Med diskriminering menes all forskjellsbehandling, eksklusjon eller preferanser basert på rase, kjønn, alder, funksjonshemming, seksuell legning, religion, politisk oppfatning og nasjonal- eller etnisk opprinnelse.

Ved inngåelser av kontrakter for alle sentrale produkter og tjenester, skal det vektlegges at samarbeidspartneren har retningslinjer og rutiner som er i tråd med menneskerettighetene.

I nyere avtaler som er inngått må leverandøren signere på at avtalen kan heves dersom leverandøren eller dens underleverandører bryter noen av FNs 10 Global Compact-prinsipper med sikte på å støtte grunnleggende menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold, miljøansvar og anti-korrupsjon (for mer informasjon se www.unglobalcompact.org).

6. Risikostyring av NSF's verdikjede

NSF har i dag retningslinjer som skal sikre at leverandører overholder menneskerettigheter og ivaretar arbeidstakers rettigheter. Likevel ser NSF behov for å styrke dette ytterligere.

NSF har blant annet startet opp et prosjekt som heter «Vareomsetning» som ble satt i gang vinteren 2022. I løpet av 2023 har NSF opprettet en plattform på intranettet som gjelder innkjøp og avtaler NSF inngår. Der ligger det også retningslinjer for innkjøp, og i retningslinjene er også kravene Åpenhetsloven ivaretatt. Avtaler som er inngått etter prosjektet ble startet har egne klausuler som sikrer at leverandører overholder menneskerettigheter og ivaretar arbeidstakers rettigheter.

NSF har et stort fokus på miljø, etikk og bærekraft, og vi har i denne forbindelse utarbeidet en ny fordelsbutikk som vil bidra til å redusere miljøavtrykket for de produktene våre medlemmer har tilgang til. Dette betyr at all fremtidig vareomsetning skal bestilles gjennom ny løsning, som sørger for at det følgende ivaretas:

- Sosial bærekraft skal sikre produsentene og deres arbeidere rettfærdige og gode arbeidsvilkår.
- Økonomisk bærekraft gjennom produkter med ekstra lang holdbarhet og god kvalitet.
- Miljømessig bærekraft som sikrer at vi ikke etterlater oss større klimaavtrykk enn nødvendig:
 - Redusere emballasje,
 - Redusere bruken av plast,
 - Kortreist varer
 - Sikre etiske retningslinjer i NSF følges ved alle innkjøp

Videre har NSF, som allerede nevnt, egne retningslinjer som stiller krav til samarbeid med kommersielle aktører. Det vil bli økt fokus på dette fremover i avtaler som inngås.

Revisjon av leverandørkjeden

NSF vurderer og overvåker leverandørene sine. Aktive, kritiske leverandører blir revidert før NSF inngår kontrakt med dem, og avhengig av antatt risiko avtales det oppfølgingsmøter.

Hvis NSF blir informert om eller mistenker noen avvik eller hvis ansvarlig for leverandørhåndtering oppdager noen avvik, vil NSF umiddelbart gjennomføre en undersøkelse av forholdet.

Våre vurderinger vil indikere om en leverandør overholder våre krav.

Avhengig av alvorlighetsgraden av funnet, blir korrigerende tiltak eller forbedringsmuligheter besluttet og gjennomført av revisjonsteamet. Resultatene presenteres for leverandøren, og tiltakene som er gjort for å rette opp funnene, verifiseres i påfølgende revisjoner.

7. Aktsomhetsvurderingen

7.1 Metodikken for NSF's aktsomhetsvurderinger

NSF's arbeid med gjennomsiktighetsloven ble utført av økonomisjef i NSF, i samarbeid med Advokatfirmaet Magnus Legal AS. Arbeidet var basert på OECDs metodikk for aktsomhetsvurdering, slik det beskrives i retningslinjene for multinasjonale selskaper.

Fra januar 2023, har NSF kontinuerlig gjennomført risikovurdering basert på faktorer knyttet til geografi, ulike sektorer, råvarer og offentlig tilgjengelig informasjon om våre prioriterte leverandører.

I aktsomhetsvurderingen for 2022 ble hotell- og reiselivsaktører vurdert. I 2023 er også IT-leverandører inkludert i aktsomhetsvurderingen.

For å kunne håndtere vurderingen, har kun de mest betydningsfulle leverandørene blitt grundig vurdert. Dette baseres på transaksjoner i NOK.

NSF har identifisert og prioritert basert på alvorlighetsgraden og sannsynligheten for potensielle negative virkninger.

Disse risikoområdene er:

- Arbeidstid, lønn og goder
- Helse og sikkerhet (inkludert skader og dødsfall)
- Råvarer som skaffes gjennom vår leverandørkjede
- Diskriminering basert på kjønn, kjønnsidentitet eller religion.
- Personvern
- Rettighetene til etniske minoriteter

For å danne oss et bilde av graden av risiko som foreligger for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår har vi basert oss på en risikomatrix. Denne matrisen kartlegger sannsynligheten for at en negativ konsekvens kan oppstå, samt konsekvensen av at en negativ virkning faktisk inntreffer, på en skala fra 1-5, der 1 er en lav risiko og 5 er en uakseptabelt høy risiko. Disse to tallene er deretter multiplisert med hverandre, for en sluttsum på mellom 1 og 25. En sluttsum på mellom 1-4 er ansett som en lav risiko, 5-12 som en medium risiko og 13-25 som en høy risiko. Hver av våre

forretningspartnere graderes også basert på subjektiv kunnskap om deres virksomhet. De fleste av våre leverandører selv underlagt åpenhetsloven, og vår gjennomgang av leverandørens åpenhetsrapport gir grunnlag for vurdering av risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

7.2 Resultater av aktsomhetsvurderinger, samt forebygging og begrensning av risikofaktorer

NSF anser sannsynligheten for lav for at det foreligger brudd på overnevnte risikoområder. Imidlertid kan ikke NSF se bort fra at underleverandører innenfor hotellbransjen kan ha utfordringer med nevnte risikoområder. Dette er også erkjent fra leverandører, uten at det er avdekket brudd på arbeids- eller menneskerettighetene. Alle leverandører opererer i Norge og det medfører at sannsynligheten anses som lav. Alle hotell leverandører NSF bruker er selv underlagt Åpenhetsloven, og således er risikoen for brudd på overnevnte risikoområder minimal. Det samme gjelder de fleste av IT-leverandørene. Alle utenom en IT-leverandør er omfattet av Åpenhetsloven, og det er ingen indikasjoner på brudd på arbeids- eller menneskerettighetene. Den eneste om ikke er direkte omfattet av Åpenhetsloven, har ikke rapportert om brudd på Åpenhetsloven.

Totalt sett vurderer NSF, basert på innhentet informasjon fra leverandører, at det er liten sannsynlighet for negativ virkning som stammer fra leverandørene.

Reiseleverandør har også inntatt i sine underavtaler at de må forplikte seg til arbeids- og menneskerettighetene og leverandør fører årlig tilsyn med underleverandørene. Dette gjelder også flere av IT-leverandørene vi har gjennomgått risikovurdering av.

Resultatene fra NSF's aktsomhetsvurderinger indikerer at vi generelt opererer i et miljø med lav risiko for negative virkninger på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Hovedsakelig utføres all virksomhet til NSF i Norge, som er et land med streng regulering og kontroll fra den norske regjeringen innen områdene helse, sikkerhet og arbeids- og menneskerettigheter. NSF's leverandørkjede består hovedsakelig av norske selskaper.

I løpet av vår risikovurdering er det ikke oppdaget noen leverandører der det foreligger en høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsvilkår.

NSF har gjennomført en risikovurdering for våre leverandører og forretningspartnere og har funnet 5 leverandører på nivå 1 som oppfyller kravene for middels risiko.

7.3 Oppsummering

Med etablerte rutiner for aktsomhetsvurderinger i henhold til Åpenhetsloven, vil vi fortsette å bygge og forbedre styringen av risiko for negative virkninger på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både i NSF og gjennom hele vår leverandørkjede.

I løpet av 2023 fortsatte NSF å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for vår verdikjede og fokuserte mer detaljert på våre forretningspartnere og underleverandører (nivå 2 i verdikjeden vår). Dette er også videreført i 2024 og plattformen på vårt intranett sikrer at kravene etter Åpenhetsloven blir ivaretatt. Vi vil også se på hvordan vi kan implementere mer omfattende krav til menneskerettigheter for våre leverandører på nivå 1 og inkludere menneskerettigheter i våre revisjonsprosedyrer.

NSF stiller seg selv og sin leverandørkjede til høye standarder når det gjelder respekt for grunnleggende menneskerettigheter og ordentlige arbeidsforhold. De endelige resultatene vi ønsker, krever kontinuerlig arbeid med overvåking og evaluering, og vi er dedikert til å kontinuerlig forbedre effektiviteten av våre tiltak for risikoredusering og innsikt i vår leverandørkjede.

I alle nye leverandør- og samarbeidsavtaler blir krav til menneskerettigheter og arbeidsvilkår inntatt og det legges opp til at det skal foretas møter på jevnlig basis for å avdekke eventuelle brudd på dette.

Før en innkjøps- eller tjenesteordre fra en leverandør/kontraktør blir inngått, må den relevante parten akseptere, forstå og bekrefte at de overholder følgende prinsipper for menneskerettigheter:

- Bedrifter skal støtte og respektere beskyttelsen av internasjonalt proklamerte menneskerettigheter og ikke være medvirkende til menneskerettighetsbrudd.
- Forhindre tvangsarbeid, barnarbeid og betaling av urimelig lave lønninger.
- Ikke drive med diskriminerende ansettelsespraksis.
- Respektere ansattes rett til å assosiere seg fritt for å sikre åpne og rettferdige forhandlinger mellom arbeid og ledelse.
- Sørge for et arbeidsmiljø der risiko for ansattes helse og sikkerhet blir effektivt kontrollert.
- Beskytte det globale miljøet og ta hensyn til biologisk mangfold.
- Gjennomføre tiltak for å fremme miljøansvar.
- Stimulere til utvikling og spredning av miljøvennlige teknologier.
- Sikre rettferdige forretningsavtaler, overholde alle gjeldende lover, regler og forskrifter, og forhindre utpressing, korrupsjon og alle former for korrupsjonspraksis.
- Sikre hensiktsmessig informasjonssikkerhet.

Leverandøren/kontraktøren må sikre at alle hendelser, enten det er ulykker, usikre forhold eller annen skade, knyttet til levering av varer og tjenester til NSF, må rapporteres til relevant personell hos NSF og leverandøren/kontraktøren må være enig i å bidra for å unngå fremtidige hendelser.

